

GRADSKI MUZEJ MAKARSKA

Obala kralja Tomislava 17/1, 21300 Makarska, tel./faks 021/612-302
URL: <http://www.mdc.hr/makarska>, e-mail: gradski-muzej-makarska@st.tel.hr

Tip muzeja: opći muzej
Vrsta muzeja: gradski
Djelokrug: lokalni
Godina osnutka: 1962.
Osnivač: grad
Ravnatelj: Tatijana Gareljčić
(do 1. svibnja 2002.)
Broj stručnih djelatnika: 1

Stručni djelatnici:
Velimir Urličić (viši muzejski tehničar)

1. Skupljanje građe

1.1. Kupnja

Pržilica, keramika, 1. - 2. st.

Arheološka zbirka

- Pržilica, hvarsko podmorje, slučajan nalaz, keramika, duž. 24,5 cm; šir. 16,5 cm, dužina s ručkom 27,5 cm; 1. - 2. st.

Otkup realiziran 24. siječnja 2001. Sredstva za otkup osiguralo je Ministarstvo kulture RH i Grad Makarska.

Kulturno-povijesna zbirka

- Četiri portreta obitelji Pavlović (Portret Zane Pavlovića Čiče, 50x40 cm; Portret Katice Pavlović, 70x60 cm; Portret kanonika Pavlovića, 70x60 cm; Portret svećenika Pavlovića, 70x60 cm), ulje na platnu, kraj 19. st. Otkup realiziran 8. svibnja 2001. Sredstva za otkup osiguralo je Ministarstvo kulture RH i Grad Makarska.

Zbirka razglednica Makarskog primorja

- Trideset razglednica s motivima Makarske, Podgore, Baške Vode i Brela, 30-e godine 20. st. Otkup realiziran 24. rujna 2001. Otkup je osiguran iz vlastitih sredstava.
- Šest razglednica s motivima Makarske, prva pol. 20. st. Otkup realiziran 18. listopada 2001. Otkup je osiguran iz vlastitih sredstava

Muzejska knjižnica - Zavičajna zbirka

- Knjiga: J. Josepho Paulovich Lucich, COMENTARII MORALES, Venetiis, 1793.

Portret kanonika Pavlovića, ulje na platnu, kraj 19. st.

Otkup realiziran 15. listopada 2001. Otkup je osiguran iz vlastitih sredstava

Dokumentacijska zbirka - podzbirka plakata

- Plakat: oglas na latinskom jeziku u povodu smrti don Mihovila Pavlinovića, 1897., 74 x 53,3 cm Otkup realiziran 23. listopada 2001. Otkup je osiguran iz vlastitih sredstava.

1.2. Terensko istraživanje

Arheološka zbirka

- Arheološko rekognosciranje Makarskog primorja, III. faza Područje grada Makarska (rekognosciranje i zaštitna arheološka istraživanja na dva lokaliteta) Realizirano: 10. - 20. svibnja 2001.; 4. - 8. lipnja 2001.

Sredstva za realizaciju projekta osiguralo je Ministarstvo kulture RH i Grad Makarska.

Uz pomoć dvaju arheologa (vanjskih suradnika), Nikše Vujnovića iz Sućurja i Igora Hrštića iz Makarske, prioritetno je realizirano rekognosciranje šireg područja grada Makarske. Registrirano je 80 nalazišta na površini od 12 km²: od Kotišine, preko Makra, Velikog Brda, same Makarske, sve do Kuka. Od toga su 50 prapovijesni lokaliteti (28 s gomilama), 30 antičkih, 21 srednjovjekovni i 3 ranokršćanska.

Na dva lokaliteta pokazala se nužnost za zaštitnim arheološkim istraživanjima kako ne bi došlo do daljnje devastacije.

Više od 350 slučajnih keramičkih i kremenih nalaza iz prapovijesti, antike i srednjeg vijeka prikupljeno je za Arheološku zbirku Muzeja, uz detaljnu dokumentaciju (karte, crteži, izvješća) te fotodokumentaciju s terena.

- Arheološka rekognosciranja na dva mikrolokaliteta između Drašnica i Podgore

Realizirano: 20. – 23. listopada 2001.

Radove je obavio arheolog (vanjski suradnik) Igor Hrštić iz Makarske. Povod su bili slučajni keramički nalazi *impresso* kulture starijeg neolitika na padinama podno špilje Poprat, prvi takve vrste registrirani na području Makarskog primorja.

Desetak keramičkih nalaza, uz one iz antičkog razdoblja, prikupljeni su za Arheološku zbirku Muzeja, uz prateću dokumentaciju.

1.3. Darovanje

Zbirka novije povijesti

- Razglednice: 15 kom.
- Fotografije: 10 kom.

Dokumentacijska zbirka

- Arhiv: osobni arhiv J. Kirigina (2 kartonske kutije; razno, neobrađeno)

Etnografska zbirka

- *Vrića* - vreća za prijenos, istkana i isprepletena od domaće vune i kostrijeti; pol. 20. st.; domaće izradbe; vis. 76 cm, šir. 67 cm; dar Katice Urlič iz Drašnica
- *Kluko špage od žuke* - niti brniste pripremljene za daljnju upotrebu; prva pol. 20. st.; domaća izradba; promjer 5,5 cm; dar Ante Borića iz Brista

Arheološka zbirka

- Amfora (keramički ulomci), antika, slučajni nalaz iz Gornjih Tučepa (padina brda Sutvid) - dar Vilima Šabića iz Makarske
- Oko 35 slučajnih nalaza (uglavnom keramičkih ulomaka, antika – novi vijek) s lokaliteta Potok u Makarskoj – posredovao Željko Kuluz iz Makarske

1.6. Ustupanje

Zbirka novije povijesti

- Podzbirka pečatnjaka: 80 kom. iz bivše općine Makarska
- Podzbirka razglednica: 90 kom. (presnimke)

Dokumentacijska zbirka

- Preslici velikog broja članaka iz stare periodike (kraj 19. – poč. 20. st.) za hemerotečnu podzbirku
- Arhiv: preslici građe iz DAZd, AŽUM, ...

Etnografska zbirka

- Preslici 45 fotografija iz obiteljskih arhiva (Podgora, Drašnice)
- Preslici 2 crteža

Arheološka zbirka

- 179 keramičkih i kremenih slučajnih nalaza iz prapovijesti, antike i srednjeg vijeka s područja Makarskog primorja (od Baćine do Makarske); ustupio arheolog Nikša Vujnović iz Sućurja

2. Zaštita

2.1. Preventivna zaštita

Etnografska zbirka

Kemijska zaštita desetak najugroženijih predmeta od crvotočine

2.2. Konzervacija / 2.3. Restauracija

Arheološka zbirka

- Djelomična konzervacija i restauracija pojedinih slučajnih nalaza prikupljenih tijekom 2001.

Kulturno-povijesna zbirka

- *Oplakivanje Krista*, nepoznati mletački majstor; 17. st., ulje na platnu, konzervacija i restauracija: konzervator Slavko Alač iz Restauratorskog zavoda u Splitu

3. Dokumentacija

3.1. Inventarna knjiga

- *Arheološka zbirka*: inventarizirano oko 70 jedinica (dio staroga i dio novog materijala)
- *Etnografska zbirka*: inventarizirane 2 jedinice (nove)
- *Kulturno-povijesna zbirka*: inventarizirane 4 jedinice (nove)

3.3. Fototeka / 3.4. Dijateka

Svaki voditelj zbirke vodi i fotodokumentaciju (fototeka, negativi i dijapozitivi) vezanu za građu o kojoj se brine.

Fotodokumentacija se vodi prema fotoalbumima za pojedine zbirke po stavkama inventarizirane jedinice, izložbena djelatnost (otvorenja, postavi), terenska fotodokumentacija.

- *Arheološka zbirka*: ukupno 21 fotoalbum
- *Kulturno-povijesna* i *Etnografska zbirka*: ukupno 42 fotoalbuma
- Dio fotodokumentacije prilog je predmetnih inventarnih omota (stručni arhiv)
Dijapozitivi i negativi ulažu se u registrator/knjige dijapozitiva, odnosno negativa.
- *Arheološka zbirka*: ukupno 4 knjige negativa i dijapozitiva
- *Kulturno-povijesna* i *Etnografska zbirka*: ukupno 4 knjige negativa i dijapozitiva

3.6. Hemeroteka

- Registrirano je i prikupljeno 800 novinskih članaka o Makarskom primorju iz Sveučilišne knjižnice u Splitu i Knjižnice franjevačkog samostana u Makarskoj, nakon pregledanih 12 naslova periodike (Narodni list, Smotra dalmatinska, Naše jedinstvo, Dan, Jadran, Jadranska pošta, Manuale ... i dr.), ukupno 19 godišta iz razdoblja 1872. – 1932.
- Skupljaju se i pohranjuju tiskovne najave i prikazi o djelatnosti GMM-a i prilažu u inventarne omote (stručni arhiv).

3.8. Stručni arhiv

Upotpunjeni su ili otvoreni novi inventarni omoti vezani za skupljanje i obradu građe, stručni rad i izložbenu djelatnost GMM-a.

4. Knjižnica

4.1. Nabava

Najveći broj izdanja prikupljen je razmjenom, a manji je broj kupljen ili su vlastita izdanja. Knjižnica ukupno ima 2.680 naslova.

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

- 72 nove knjige
- 73 nova periodična izdanja (99 kom.)
- 87 kataloga
- 15 separata

5. Stalni postav

Dio stalnog postava, ožujak 2001.

- Zbog nedostatka izložbenog prostora privremeni stalni postav izmjenjuje se s povremenim izložbama.
- Novi stalni postav raspoređen je u 2 izložbena prostora (77 m²).
Prezentacija povijesti grada Makarske od prapovijesti do pol. 20. st.

Odabir iz muzejskih zbirki: Arheološke (29 originalnih jedinica, 13 replika, 5 preslika u boji), Kulturno-povijesne (46 originalnih jedinica, 3 replike, 28 preslika u boji), Etnografske (13 originalnih jedinica, ženski i muški rekonstruirani kompleti makarsko-primorske nošnje, 3 preslika), Zbirke novije povijesti (18 originalnih jedinica), Dokumentacijske zbirke (fotodokumentacijske, zbirke razglednica, ukupno 29 preslika u boji) i muzejske knjižnice (3 originalne jedinice)

Postavljeno: ožujak 2001.

Autorica stručne koncepcije i likovnog postava: Tatijana Gareljčić
Suradnici: Velimir Urlić i Sanja Bašković

6. Stručni rad

6.2. Posudbe (i davanja na uvid)

- Zavjetne pločice (89 kom.) predane su Ivanki Ivkanec, muzejskoj savjetnici iz Etnografskog muzeja u Zagrebu na daljnju obradu i katalogizaciju za izložbu *Srebrni votiv* (Etnografski muzej u Zagrebu, prosinac 2002.).
- Od toga je 8 srebrnih zavjetnih pločica prezentirano na izložbi *Narodna medicina* (Etnografski muzej u Zagrebu, studeni 2001. – ožujak 2002.).

6.3. Djelovanje u strukovnim društvima

- Sanja Božek članica je Hrvatskoga arheološkog društva i Hrvatskoga muzejskog društva (članica Izvršnog odbora HMD-a)
- Tatijana Gareljčić članica je Hrvatskog društva povjesničara umjetnosti i Hrvatskoga muzejskog društva.
- Velimir Urlić član je Hrvatskoga muzejskog društva.

6.4. Sudjelovanje na kongresima, seminarima

- Sanja Božek sudjelovala je na Znanstvenom skupu *Arheološka istraživanja u Naroni i dolini Neretve* Hrvatskoga arheološkog društva, Metković, 6. - 9. listopada 2001.
- Tatijana Gareljčić sudjelovala je na Međunarodnom stručnom skupu *Muzejske publikacije i novi mediji*, MDC, Zagreb, 12. - 13. studeni 2001.
- Tatijana Gareljčić sudjelovala na 1. kongresu hrvatskih povjesničara umjetnosti, Zagreb, 15. - 17. studeni 2001.

6.5. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

- Gareljčić, Tatijana. *Predgovor*. // Zavjetni nakit Župe sv. Marka u Makarskoj. Makarska: Gradski muzej Makarska, 2001.
- Gareljčić, Tatijana. *Tučepi*. // Tučepi: Turistička zajednica, 2001.
- Gareljčić, Tatijana. *HP - Redovita poštanska marka Republike Hrvatske. Hrvatski gradovi*. Makarska. // Zagreb: Hrvatska pošta d.d., 2001.
- Gareljčić, Tatijana. *Sakralno graditeljstvo Makarskog primorja. 1. dio*. // Makarska rivijera info. Graphis d.o.o., Zagreb, 2001.
- Urlić, Velimir. *Makarsko primorje: Crtime iz prošlosti, 1.-12.* // Makarsko primorje 74 - 86, 7 (2001.).
- Velimir Urlić ima stalnu rubriku u lokalnom listu Makarsko primorje koji izlazi jedanput u mjesecu, a u 2001. godini obradio je događaje iz raznih novina koje donose vijesti iz Makarskog primorja, za 1871., 1881., 1891., 1901., 1911., 1921. i 1931. g.
- Urlić, Velimir. *Elektrifikacija Makarske 1930. godine*. // Makarsko primorje 6 (u pripremi)

6.8. Stručna i znanstvena obrada muzejske građe

- Registracija u Gradskome muzeju Makarska prema CIDOC-ovim uputama o unošenju podataka korak po korak (Tatijana Gareljčić)
- Rad na obradi portreta iz Kulturno - povijesne zbirke (Tatijana Gareljčić)
- Popis članova Općinskog vijeća Makarska 1865. - 1869. g. (Velimir Urlić)
- Rad i temi: *U spomen, Makarsko primorje 1914. - 1918. g.* (Velimir Urlić)
- Rad na prilogu o potresima na Makarskom primorju (Velimir Urlić)
- Rad na prilogu o pomorskim stradanjima makarskih primoraca (Velimir Urlić)

6.9. Identifikacija / Determinacija građe

Kulturno-povijesna zbirka

Dopuna obrade (primarni kataloški popis) 98 sakralnih predmeta (zavjetne pločice i ostali sakralni predmeti)

6.10. Revizija građe

Dokumentacijska zbirka

- Obavljena je revizija Zbirke razglednica (novi popis 1.401 kom., novi smještaj u albume, fotokatalog Zbirke)

- Nastavak revizije podzbirke: spomen – obilježja i foto – kronika
- Novi smještaj podzbirke A/V građa
- Nakon revizije Državnom arhivu u Splitu ustupljen je odnosno vraćen fond Kotarskog NOO-a Makarska, 1944. – 1962. (knj. 36, kut. 5, svez. 36; 3,4 nesređeno)

Stručni arhiv

- Nastavak revizije inventarnih omota

6.11. Stručna pomoć i konzultacije

Etnografska zbirka

- Pružanje pomoći pri rekonstrukciji kompleta ženske i muške makarsko-primorske nošnje (za ugostiteljski objekt u Gornjim Tučepima)

Kulturno povijesna zbirka

- Hotel Kaštelet - barokni ljetnikovac opata Klementa Grubišića u Tučepima, tekst za promidžbeni materijal *Hoteli Tučepi d.d.* (Tatijana Gareljić)
- Stručna pomoć i konzultacije (naputci, korištenje muzejskom knjižnicom) učenicima i studentima za seminarske i maturalne radove te domaće uratke. Suradnja s ostalim srodnim ustanovama i korisnicima.

6.12. Recenzija članka

Krajnović, Marilka. Biseri Makarske rivijere. // Makarska rivijera info br. 1 (2001.), 2-3 (Tatijana Gareljić)

7. Znanstveni rad

7.1. Tema i nositelj programa

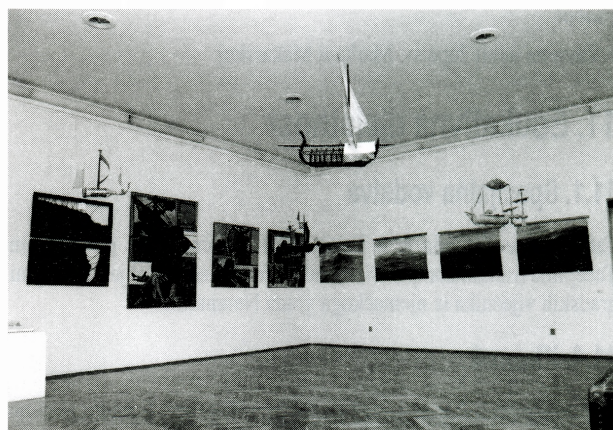
Sanja Božek - obrana magistarskog rada *Srednjovjekovna groblja na Makarskom primorju* na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (stjecanje zvanja magistra humanističkih znanosti s područja arheologije)

9. Izložbena djelatnost

- Izložba fotografija Aljoše Krstulovića, *Maske lagune* Makarska, Obala kralja Tomislava 17/I, 1. – 12. veljače
Organizatori: Udruga Karneval iz Makarske, Grad Makarska, Gradski muzej Makarska
Autorica likovnog postava: Tatijana Gareljić
Krstulovićeva 24 motiva venecijanskih krabulja odabranih za makarsku publiku rezultat su njegovih dugogodišnjih pohoda jednome od najpoznatijih karnevala u svijetu. Luko Paljetak u predgovoru depljana izložbe donosi opis paradoksalne atmosfere “veličanstvene kraljice na lagunama”, te kaže da je Krstulović svojim krupnim planovima “fiksirao profinjenu otmjenu tugu venecijanskog karnevala”. Izložba je postavljena u povodu tradicionalnih karnevalskih aktivnosti u Makarskoj.
- *Zavjetni nakit župe sv. Marka u Makarskoj*
Makarska, Obala kralja Tomislava 17/I, Gradski muzej Makarska, 21. lipnja – 15. srpnja
Organizator: Gradski muzej Makarska
Autorica izložbe i kataloga: Ivanka Ivkanec
Suradnici: Zlatko Mileusnić, Tatijana Gareljić
U suradnji s kolegama iz Etnografskog muzeja u Zagrebu (muzejske savjetnice Ivanke Ivkanec i višeg kustosa mr. Zlatka Mileusnića),

nakon stručne obrade i konzervacije te kataloške obrade 137 jedinica (1999.-2000.), prezentiran je zavjetni nakit iz makarske katedrale od kraja 18. do početka 20. stoljeća (oko 200 kom. nakita većinom zlatnoga: ogrlica, naušnica, broševa...). Vrijedni i raznoliki nakit nosile su žene iz Makarske i okolice od kraja 18. do početka 20. st. Darivali su ga članovi obitelji: pl. Ivanišević, obitelji Majstrović, Donelli, Benevoli, Rismondo, Srzić, Raffanelli, Grubišić, Dean, Babić, Kunac, Ipšić, Mendeš, Perica, Andrijašević, Bilić, ... Blaženoj Gospi od Karmena i obišali u kašetu od zlata Gospina u Župi sv. Marka, kako je zapisano u *Imovniku župe...*

Izložba je svojevrsni nastavak stručne obrade i prezentacije nošnje na Makarskom primorju, kao i nastavak stručne obrade zbirke nekadašnje makarske katedrale, arhiva i kaptola.

Dio postava izložbe *Trajanje naslijeđa*

- *Trajanje naslijeđa*
Makarska, Obala kralja Tomislava 17/I, Gradski muzej Makarska, 19. srpnja – 19. kolovoza
Organizatori: Gradski muzej Makarska i Grad Makarska (u sklopu tradicionalne priredbe *Makarsko kulturno ljeto*)
Autorica izložbe i kataloga: Marina Baričević
Autorice likovnog postava: Marina Baričević i Tatijana Gareljić
Izložena su djela suvremenih hrvatskih likovnih umjetnika. Na toj umjetničkoj tematskoj izložbi prezentirana su 32 slikarska i skulptorska rada (slike, skulpture, objekti, instalacije) 8 hrvatskih suvremenih autora: Mladena Veže, Sanje Srzić, Zdravka Rajkovića, Fulvija Juričića, Ratka Janjića Joba, Ane Krleža, Matka Mijića i Roberta Zdarileka.
Autorica izložbe Marina Baričević odabrala je stvaratelje koji svojim senzibilitetom prenose ugođaj života Mediterana, svjedoče doživljaj ili sraslost umjetnika s podnebljem, unatoč različitosti pristupa i izričaja.
- Izložba Fotokluba Brodosplit, *Makarskoj u pohode*
Makarska, Obala kralja Tomislava 17/I, 22. listopada – 5. studenoga
Organizatori: Zajednica tehničke kulture Splita: Fotoklub Brodosplit, Gradski muzej Makarska
Autorica izložbe i kataloga: Tatijana Gareljić
Izložba je nastala snimanjem osnovaca i srednjoškolaca – trideset članova Fotokluba jednoga nedjeljnog kasnog ljetnog prijepodneva, točnije 17. lipnja 2001. g., od 10 do 13 sati. *Makarskoj u pohode* raznobojna je svjetlopisna izložba mladih fotografa iz Splita koji su svojim objektivom zabilježili 67 motiva karakterističnih za Makarsku, ali i zadržali trenutke života u samome gradu. Mladi splitski fotografi predstavili su Makarsku kroz njezin povijesni identitet, ljetni metež, ali i intimu. Izložba je postavljena u povodu obilježavanja Dana grada Makarske (24. listopada).

10. Izdavačka djelatnost

10.1. Tiskovine

Katalozi

- Ivkanec, Ivanka. Zavjetni nakit župe sv. Marka u Makarskoj. Makarska: Gradski muzej Makarska, 2001.
- Baričević, Marina. Trajanje naslijeđa. Makarska: Gradski muzej Makarska, 2001.

Deplijan

- Gareljčić, Tatijana. Makarskoj u pohode. Makarska: Gradski muzej Makarska, 2001.

Plakat

- Zavjetni nakit župe sv. Marka u Makarskoj

11. Edukativna djelatnost

11.1. Specijalna vodstva

Tatijana Gareljčić bila je 9. lipnja 2001. stručni vodič po Gornjim Tučepima (ruralni kompleksi, sakralni i fortifikacijski objekti) skupini gradskih vijećnika iz njemačkoga grada Neumarkta.

11.4. Klubovi

Kulturni kružok *Paganija* na Filozofskom fakultetu u Zadru okuplja studente s područja Makarskog primorja pod vodstvom dr. Pavuše Vežića, predstojnika Odsjeka za povijest umjetnosti. Osim djelovanja na samom Fakultetu, već četvrtu godinu početkom kolovoza sastaju se i u Gradskome muzeju Makarska. Studenti povijesti, povijesti umjetnosti i arheologije predstavili su teme kojima se trenutačno bave. Arheolog Igor Hrštic, vanjski suradnik Gradskog muzeja Makarska, izvijestio je o rezultatima najnovijih arheoloških rekognosciranja (šire područje grada Makarske).

12. Odnosi s javnošću (PR)

12.1. Press

Aktivnosti Muzeja (izložbena, nakladnička djelatnost i sl.) redovito su popraćene napisima u lokalnom glasilu Makarsko primorje,

regionalnom listu Slobodna Dalmacija i povremeno, u ostalim hrvatskim dnevnim i tjednim listovima (Novom listu, Jutarnjem listu, Večernjem listu, Vjesniku, Feral Tribunu).

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Važni muzejski projekti popraćeni su priložima na Hrvatskoj televiziji te izravnim sudjelovanjem na lokalnoj radiopostaji Radio Makarska rivijera, povremeno na HR-u, Radio Splitu te I. i II. programu HR-a.

14. Ukupan broj posjetitelja

Muzej je posjetilo 3 500 osoba.

15. Financije

15.1. Izvori financiranja

• RH (Ministarstvo kulture):	12,34% (55.000 kn)
• Lokalna samouprava (Grad Makarska):	79,16% (352.591 kn)
• Vlastiti prihod:	5,10% (22.723 kn)
• Sponzorstvo:	1,79% (8.000 kn)
• Donacije:	1,57% (7.000 kn)

15.2. Odnos troškova za materijalne i programske djelatnosti u odnosu prema ukupnom prihodu Muzeja

159.160 kn (35,73%)

15.3. Investicije

17.738,80 kn (informatička oprema, galerijski okviri)

16. Ostale akcije

16.2. Ostalo

Prikupljeni su rukopisi za izdavanje muzejskog časopisa Makarsko primorje 6.